

יום ראשון 12 נובמבר 2017
כ"ג חשון תשע"ח

לכבוד
טל חסין, עו"ד
האגודה לזכויות האזרח בישראל
באמצעות דוא"ל mail@acri.org.il

שלום רב,

הנדון: חוזר מנכ"ל "התמודדות מע' החינוך עם פגיעה מינית של תלמידים בתלמידים"
מכתביו"ח למנכ"ל משרד החינוך – 7/11/17, 29/5/17

בהמשך למכתבך ובניגוד לפרסומים, אבקש להבהיר כי משרד החינוך לא פרסם כל הנחיה בעניין קיום יחסים חד מיניים.

חוזר מנכ"ל "התמודדות מערכת החינוך עם פגיעה מינית של תלמידים בתלמידים", תש"ס2 (א) (להלן: "חוזר פגיעה מינית") 1999 - קבע נהלים ברורים לטיפול במקרים בהם קיים חשד של פגיעה בעלת אופי מיני בין תלמידים. ההנחיות בחוזר פגיעה מינית כתובות בלשון כללית ומגדירות פגיעות בקטינה וקטין כאחד. אין בהנחיות הגדרה, התייחסות או התמקדות באוכלוסייה כזו או אחרת. נראה, כי הפרשנות שניתנה על ידי גורמים שונים להוראות סעיף כזה או אחר אינן עומדות בלשון ההנחיות ובוודאי לא במבחן המציאות.

ההנחיות ליועצות בנושא ברורות וחד משמעיות ומותאמות לשינויים בחוק.

בניגוד לנכתב, כי משרד החינוך לא פרסם את התיקון לחוק העונשין, הרי שנבקש להביא לידיעתך כי בנושא "חובת הדיווח" יצא חוזר מנכ"ל חדש - "חובת הדיווח על עברה בקטין על פי חוק וחקירת תלמידים כקרבנות או כעדים", תשס"ט3(ב), המפרט את המקרים בהם קיימת חובת דיווח על פי דין בעברות המנויות בחוק ללא הבדל דת, גזע או מין. צר לנו שמסרים שהועברו בהשתלמות ליועצות פורשו בצורה בלתי נכונה ורחוקה מן הנאמר במפגש.

יצוין, כי בימים אלה שוקד המשרד על כתיבת חוזר מנכ"ל חדש בנושא של פגיעה מינית של תלמידים בתלמידים שיותאם למצב המשפטי הקיים, ומבוסס על מחקרים שפורסמו בשנים האחרונות והניסיון שהצטבר בטיפול בנושא רגיש זה.

כידוע, משרד החינוך משקיע מאמצים רבים בקידום הנושא הלהט"בי במערכת החינוך, מתוך מודעות להתמודדות שהם ואף משפחותיהם עשויים לעבור בתהליך היציאה מהארון וגם לאחריו. מתוך הבנת התהליכים המורכבים העוברים על המתבגרים בנושא גיבוש הזהות הנטייה המינית והמצוקה הנפשית הקשה אליה הם עלולים להיקלע פועל משרד החינוך ברגישות רבה תוך שיתוף פעולה עם כל הגורמים הנוגעים בדבר.

במסגרת המענה אבקש להביא לידיעתך את התוכניות, הפעילויות והצעדים הנוספים שעושה משרד החינוך בנושא הלהט"בים:

מדי שנה, לקראת יום ההבנ"ה הבינלאומי החל במהלך חודש מאי, משרד החינוך מציין יום זה בבתי הספר. לקראת שבוע זה, מופצים חומרים למוסדות החינוך בנושא הלהט"בי באמצעות אתר השפינ"ט. החומרים המופצים כוללים את תפיסת משרד החינוך באשר לאוכלוסייה הלהט"בית, הסברה רחבה בנושאים ספציפיים הקשורים לחברה הלהט"בית, פרסומים של הארגונים הלהט"ביים (כגון: חוש"ן, איגי, הבית הפתוח, מעברים וכו') וסדנאות מומלצות לאנשי חינוך להעברה בכיתות.

<http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Shefi/Hitpatchut/homofobya2014.htm>

בנוסף, נעשית עבודה על הנושא בבתי הספר, כחלק מפיתוח אקלים בית ספרי חיובי ובונה, מלווה באמונה שיש בכך כדי לתרום לא רק לבני הנוער הלהט"ביים אלא לשיח המעודד סובלנות ופולורליזם בחברה כולה ובמערכת החינוך בפרט ובכך מחזק את חברתנו כחברה דמוקרטית. הכרה בעובדה שנטייה חד מינית אינה סטייה ו/או מחלה דרך הקניית ידע תיאורטי ומפגשים עם "מודלים חיים" מהקהילה הלהט"בית, מסייעים רבות בפיתוח אמפתיה כלפי הלהט"ביים, בקידום התייחסות סובלנית כלפי השונה, וכן מסייעת לתלמידים/צוותים והורים להט"ביים בהתמודדות היום יומית שלהם.

בימים אלה סיים המשרד מהלך רחב היקף במסגרתו תקצב בעלויות של מוסדות חינוך ברחבי הארץ עבור מפגשים העוסקים בנטייה מינית ובזהות מגדרית, באמצעות "תקנה תקציבית". מפגשים אלה, מועברים ע"י ארגונים להט"בים הכלולים במאגר התוכניות של משרד החינוך כגון: איגי, חוש"ן, הבית הפתוח, הבית הגאה ב"ש, וזאת כחלק מתוכנית למיניות לשנת הלימודים תשע"ז. יובהר כי הפעילות המתקצבת הינה חלק מתוכנית כישורי חיים, מתווספת לה ומחזקת אותה בהיבט נוסף.

כמו כן בשנתיים האחרונות, מקיים משרד החינוך על אגפיו השונים, שיח עם נציגי הארגונים הגאים במסגרת "שולחן עגול", במטרה לגבש מדיניות בונה וחיובית, משוחררת מאפליה ודעות קדומות כלפי תלמידים ומורים להט"בים במערכת החינוך.

אנו מצרים על כך כי ידיעה מסולפת בעיתון ופרשנות שגויה גרמו למהומה רבה על לא דבר ופגעו הן באוכלוסיית הלהט"בים והן בפעילות המבורכת שעושה משרד החינוך בנושא זה.

בברכה

איריס (מנדה) בן יעקב

ממונה על חינוך למיניות
ומניעת פגיעה בילדים ונוער

העתקים: מנכ"ל משרד החינוך
עו"ד אילת מלקמן, היועצת המשפטית